



FOTO: ISTOCKPHOTO

PRAKTISK UTFORDRING: En ting er å informere om hvilke lover og regler som gjelder og hvordan de kan håndheves hver for seg, noe annet er den praktiske utfordringen å utforme retningslinjer og designe systemer i henhold til disse, skriver Ketil Stølen.

Personvern og kybersikkerhet går ikke hånd i hånd

Kyberisiko – hvem tar ansvar for helheten?

Personvern for cyberbaserte tjenester forutsetter høy grad av kybersikkerhet. Samtidig krever kybersikkerhet innsamling av informasjon som potensielt kan skade personvernet. Ved utforming av retningslinjer og design av systemer er vi avhengige av å balansere kybersikkerhet på den ene side og personvern på den annen side.

Norske rådgivende etater og organer fokuserer hovedsakelig enten på kybersikkerhet eller på personvern, og i liten grad på balansen mellom dem. Det er ytterst bekymringsfullt fordi det er i balansen at noe av hovedutfordringen ligger.

■ Kybersikkerhet kan enkelt forklare som sikkerhet mot uønskete hendelser forårsaket via internett, mens grunnlovens paragraf 102 definerer personvern som følger:

- Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin kommunikasjon
- Husransakelse må ikke finne sted, unntatt i kriminelle tilfeller
- Statens myndigheter skal sikre et vern om den personlige integritet

Det er langt enklere å lage et sikkert system hvis man kan overvåke fritt uten å ta personvern hensyn. Det er også langt enklere å sørge for godt personvern hvis det ikke foreligger krav til kybersikkerhet utover hva som kreves for å sikre personvernet. Dessverre er vi nesten alltid i den langt vanskeligere situasjon at kravene til personvern tilsynelatende er i strid med kravene til sikkerhet.

Det er uklart hvor i det offentlige vi kan få hjelp. Det er også uklart hvilken etats ansvar det er å hjelpe. Vi har sett nærmere på følgende publikasjoner med håp om i det minste å finne henvisninger til relevante råd og retningslinjer:

1. Personvern: Tilstand og trender 2016 (62 sider) – publisert av Datatilsynet
2. Trusselvurdering 2016 (12 sider) – publisert av Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

3. Mørketallsundersøkelsen 2016 (24 sider) – publisert av Næringslivets sikkerhetsråd (NSR)
4. Helhetlig IKT-risikobilde 2016 (56 sider) – publisert av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)
5. Trusler og trender 2016 (28 sider) – publisert av Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS)

Kort oppsummert, den første fokuserer på personvern, den andre fokuserer på nasjonal sikkerhet, de to neste er i stor grad opptatt av kybersikkerhet, mens den siste er noe mer balansert, men dreiet mot kybersikkerhet. Ser man

nærmere på disse publikasjonene er det påfallende i hvor liten grad de adresserer konflikten mellom kybersikkerhet og personvern. Mer spesielt, et søk på termen «sikkerhet» i (1) gir to relevante treff, mens et søk på «personvern» i (2), (3), (4) og (5) gir henholdsvis null, tre, en og tre treff. Et søk på den mer generelle termen «personopplysning/data» gir for (2), (3), (4) og (5) henholdsvis null, fire, seks og ti treff.

■ En ting er å informere om hvilke lover og regler som gjelder og hvordan de kan håndheves hver for seg, noe annet er den praktiske utfordringen å utforme retningslinjer og designe systemer i henhold til disse. Norske etater og organer med fokus på kybersikkerhet og personvern synes å fokusere på det første – hver spesialisert innenfor sin egen «nisje». Det synes nærliggende å spørre: Lider norske etater og organer med fokus på kybersikkerhet og personvern av et silosyndrom, hvor ingen tar det reelle ansvaret for helheten?

Ketil Stølen, sjefsforsker for kyberisiko ved Sintef og professor II ved Universitetet i Oslo



SENTRALBORD

22 05 30 00

TIPS OG KOMMENTARER TIL REDAKSJONEN

redaksjonen@computerworld.no

Epost-adresse står i klammer bak direktetelefonnummeret. Om ikke annet er nevnt, slutter adressen med: @computerworld.no

REDAKSJON

Publisher	Henning Meese 93 21 37 23 [henning.meese@]
Redaktør CW/CIO	Michael Orelid 95 17 80 07 [michael.orelid@]
Redaktør PC World	Jan Birkeland 95 81 16 86 [jan.birkeland@pcworld.no]
Fagredaktør teknologi	Ahlert Hysing 92 88 51 74 [ahlert.hysing@]
Redaktør Telecom	Arne Jormamo 90 02 11 11 [arne.joramo@]
Redaktør online	Kenneth Christensen 92 65 10 17 [kenneth.christensen@]
Journalister	Stine Marie Hagen 92 09 95 92 [stine.marie.hagen@] Toralf Østvang 22 05 31 31 [toralf.ostvang@] Stig Øyvann 41 50 90 91 [stig.oyvann@] Frank Johnsen 92 21 33 99 [frank.johnsen@] Dag-Rune Z. Vollen 90 97 28 25 [dag-rune@]
Deskjournalister	Gunn Felldal 22 05 30 64 [gunn.felldal@] Asle Reium 22 05 30 29 [Asle.Reium@]

ADMINISTRASJON OG SALG

Viseadm. direktør	Thomas Bergerskogen 22 05 30 08
Operativ leder	Mickael Carlson 22 05 31 62
Salgsdirektør	Rune Antonsen 22 05 30 43
Salg online	Nazia Siddique 93 61 55 79 Tore Harald Pettersen 22 05 31 72
Salg print	Siv Utne 40 84 61 25
Salg IT-bransjen	Morten Bratlie 22 05 30 48
Salg event	Ronny Sæter 99 46 66 69
Rubrikk/Stilling	Tore Harald Pettersen 22 05 31 72
Salgskordinator	Asle Reium 22 05 30 29
Salgskordinator Online	Randi Nystrøm 22 05 30 46
Abonnementsansvarlig	Charles Williamsen 22 05 31 37
Event Manager	June Vespestad 22 05 30 76
Eventkordinator	Anita Sæten 22 05 31 17

Abonnement og adresseendringer

cw@kudetjeneste.no
Telefon: 22 05 30 10

Pris Computerworld ett år 3450, (digitalt 2950,-)

CW++

Abonnerer du på Computerworld? Da har du fri tilgang til våre digitale tjenester på www.cw.no

Artikler, fagstoff og nyheter kun for våre abonnenter er merket

CW++

CW eavis finner du på eavis.cw.no

Bruk abo-nummeret som står i adressefeltet på forsiden og registrer din digitale bruker.

Mer info og hjelp på www.cw.no/kundeservice eller ta kontakt med cw@kudetjeneste.no